

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Divus Sebastianus Eberspergæ Boiorum Propitius, Seu
Cultus Eiusdem Gloriosi Martyris à Prima Loci Fundatione
Ad Nostra Usque Tempora Propagatus, Et Nunc Publicæ
Luci Datus**

Widl, Adam

Monachij

Caput V. Gesta sub Udalrico I. Adalberonis I. filio, Semptensium Comitum
ordine Regiminis Quinto.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37233

130 *Udalr. Com. ob sanitatē recep. in S.*
justis parentalibus honorata
Udalrico successore, expectantib
dem supremam tubam, quæ fr
ctos ex tumulis ad stricti judicis
bunal tempore suo citatura est.

CAPUT V.
GESTA SUB UDA
RICO I. ADALBERONIS
FILIO, SEMPTENSIUM COMITIS
ORDINE REGIMINIS
QUINTO.

§. I.

UDALRICI COMITIS
OB RESTITUTAM SANCTI
TEM, IN S. SEBASTIANUM GE
TITUDO, EIUSDEMQUE CO
DUCTIS CARINTHIÆ SORORIS
MATRIMONIUM.

Numerosæ, uti dictum, p
lis Adalbero parens est
sed Deo suas decimas
gente in pœnam avaritiæ, brevi ter

ore ad paucos redacta est familia. Jacuere filij & filia, innocentissimi fosculi sub mortis falce, in primo ætatis vere succisi. Superfuit tamen stragi Udalricus cum duobus fratribus Adalberone II. & Udalcalco unicaque Sorore Hademunda. Quindecim aut sedecim annorum erat Udalricus, cum in paternam ditionem successit. Omnia in ipso erant eximia, forma, statura, habitus corporis, indoles, Virtus, & cetera magnorum facinorum luculenta præfagia.

Primum ejus ab adita Toparchia negotium erat, prima sollicitudo, quâ ratione Sospitatori suo Sebastiano se gratum sisteret: Memor siquidem splendidi Miraculi nuper secum puero perpetrati, reddere beneficium recuperatæ Sanitatis cogitabat: ea namque propria ingenuorum Virtus est, redhibere benefactori, quod acceptum est: id, quod luculenter re ipsâ præstitit.

I 3 ratâ

*Gratitudo
Udalrici Co.
mitis in S.
Sebastianum*

ratâ in primis habitâ trigintâ aure
rum pensione, quam pater Adalber
voverat, imò etiam illâ ipsa aucta
tributis præterea D. Sebastiano p
ribus villis ac prædiis, inter quæ
minatissimæ etiam hodie duntaxat
Hermanstorffium Eberlpergæ vi
num, aliâque dona argentæ se
cæque supellectilis liberaliter ter
plo addicta.

*Nuptia
Vadalrici
cum Re-
chardæ.*

Altera cura erat, eâque honestis
sima, ut paulò post Sponsam ad
milix solatium & propagationem
sibi conquireret. Obvénit ip
utique DEI dono, nobilissima, &
quæ alia, religiosissima Richard
Marquardi Carinthiæ Ducis gene
na Soror, seculi sui margarita
cissim Udalricus Marquardo loc
vit Sororem suam Hademunda
raræ itidem Virtutis, ac castimon
Speculum, quæ postmodum
tincto marito, desiderio Ter
sanctæ invisendæ tacta spretâ do
suâ, & fluxis bonis valere iustis
pa

*Hademunda
Sanctitas.*

Discess. PP. Cā. advēt. PP. Bened. C. 133

pauper & inops in Palæstinam tra-
jecit, ibidémque vitam sanctè finit,
Miraculis etiam, ut legitur, post
mortem illustris. De qua Heroïna
vide Raderum *Bavar. sanctæ volum.*
secundo, qui Auctor, ut tempora con-
ciliet, non Marquardo I. sed Mar-
quardo II. id est, Marquardi filio
nuptam asserit Hademundam.

§. II.

DISCESSUS RR. PP. CA-
NONICORUM REGULA-
RIUM. RR. PP. S. BENEDICTI EBER-
SPERGAM FACTA INTRODUC-
TIO. UDALRICI COMITIS RE-
LIGIO ET LIBERA-
LITAS.

Sub hæc tempora accidit trans-
migratio PP. Canonorum Re-
gularium S. Augustini Eberspergâ
discedentium, Udalrico Comite li-
cet multum resistente, & planè in-
vito, qui eos & amabat unicè, &
Sanctis illorum vitæ exemplis ac la-

l 4 bori-

boribus delectabatur. Sæpiùs jam
antehàc ultrò missionem à Com
petièrant optimi Patres: Cùm eni
numerus peregrinantium in di
cresceret, contemplationi suæ
quieti, cujus erant amantissimi, ob
orto strepitu hominum, minùs con
sultum credebant, rati, quemadmodum
dùm tabulæ nostræ loquuntur, mel
liorem esse partem Magdalenzæ su
viter ad pedes Christi sessitant
ac contemplantis, quàm Martini
circa multa sollicitæ & negotiorum
Impetrârunt ergo tandem ab eun
veniam, quam toties urgebant. Ab
êrunt relicto sui apud Udalricum
desiderio, posteaquam Ebersperg
ipsis septuaginta novem annis
lem sanè, fidelem, ac laudabilem
operam navârunt sub quatuor Pro
positis, quorum primus fuit Hun
fridus, aliàs jam à nobis laudatus
vir, uti Annales nostri memorant
per omnia sanctus, & abdicatâ ul
trò dignitate (cùm religiosæ umbra
quâ

quàm lucis & splendoris esset aman-
rior, ac subesse, quàm præesse mal-
let) exemplo pluribus antehac San-
ctis usitato, illustris. Alter erat Die-
tericus, seu Dietergerus, Tertius Me-
ginpoldus, Viri æquè probi ac reli-
giosi: Vltimus Guntherus, Præsul
multæ columbæ ac mansuetudinis,
Græcis, Latinisque literis perquàm
eruditus, sacræ contemplationis stu-
diosissimus, & vitæ sanctimoniâ
spectabilis. Hic, licet ad sacrum
otium & eremum hinc discesserit,
non tamen ita prorsus Eberspergam
deseruit, ut non subinde, DEI jussu,
ex solitudine sua regressus Udalri-
cum convenerit, &, quid DEUS
cum hereditate Comitis post ex-
tinctionem Semptanæ familiæ, fieri
velleret, sincerâ mente ac voce ex-
plicuerit. de quo infra recurret
mentio.

His ita se habentibus, ne Eber-
sperga Religione jam & prodigiis
vulgò celebris, sacris destituta auxi-
liis,

*Adventus
RR PP Be-
nedictino-
rum Eber-
spergam.*

liis, ac deserta remaneret, placuit
Udalrico novam continuò præstan-
tissimorum Virorum coloniam ali-
unde advocare, fuere illi venerabi-
les Patres S. Benedicti passim virtute
scientiâ, bono vitæ odore totâ Ger-
maniâ nominatissimi. Hi speciosi
Evangelizantium pedibus instructi
cùm jam albæ Regiones ad messes
apparerent, venere Eberspergam
Anno post Christum Servatorem
DCCCCXC. Abbate primo, Re-
ginboldo, Augustâ Vindelicorum et
inclyto Monasterio, ut modò vo-
cant, SS. Udalrici & Afræ huc ac-
cessito & delecto, qui re, ac no-
mine Magnus, cùm undecim annis
insigniter præfuisset, postmodum
ad Monasterii Lorishemiensis Re-
gimen admotus, & demum ab He-
rico III. Imperatore Spirensi Infula
decoratus fuit.

Excepti sunt Religiosi hospites
ab Udalrico Comite humanissime
& actutū in antiqui templi ac Mo-
naste

Simultates Principū cum Udalr &c. 137

nafterii, bonorūque possessionem, quā DD. Canonici S. Augustini nuper spontē cesserant, de voluntate Summi Pontificis Joannis XV. immiffi ac introducti, Ottone III. Romanorum Imperatore, Bojorum tunc Duce Henrico II. dicto Rixolo. de qua introductione, adjectisque ab Udalrico ampliffimis bonis paulo post suo loco plura.

§. III.

SIMULTATES QUORUNDAM PRINCIPUM CUM UDALRICO COMITE DEO NON PROBATAE ET CONCILIARI JUSSAE. ILLUSTRE MIRACULUM EBERSPERGAE AD RELIQUIAS S. MATERNI EPISCOPI PATRATUM. EBERSPERGENSIS ECCLESIAE CONSECRATIO DEMUM IMPETRATA.

Est plerūque infelicitas proborum, ut, cum ipsi pacem cum omnibus, ceu sanctam, colere fata-

fatagant, nihilominus adversarios
 patiantur subinde infensissimos, seu
 odio Virtutis, seu inquietorum ma-
 levolo ac turbulento ingenio. Ne-
 que deerant Udalrico ejusmodi per-
 secutores, qui virtutem ipsius affri-
 ctu quodam poliebant. Causa fuit
 quòd tunc in partes scissi essent Prin-
 cipes, quò quémque impetus, aut
 sua factio, aut privata studia age-
 bant. Udalricus suâ opinione ze-
 quiorem partem secutus stabat ab
 Ottone II. Magni Ottonis filio, Ab-
 rahamus Frisingensium Episcopus
 Henrici Rixosi partes tuebatur. In-
 junctâ quandòque operâ & militi-
 Udalricum etiam hostiliter adorti
 bona ejus & prædia laceſſebant. Ad
 non impunè: prævalente namque
 Ottone (verba Andreæ Brunner
 elegantis Historici recito) Henricus
 Reipublicæ hostis declaratus,
 Provinciâ ejectus, & Passavii (alii
 inter quos Hundius & Gewoldus,
 Frisingam ponunt,) cum Abrahama-
 mo

*Udalrici
 Emuli, &
 inimici.*

*Punitio Ad-
 versariorum
 Udalrici.*

mo suo consiliorum arbitro, obse-
sus in potestatem Ottonis venit,
inde Treviros (uti Annales nostri
habent, Brunnerus Trajectum ma-
vult, Raderus *in sua Bavar. sancta*
volum. 2. Corbejam & Inghemium
ponit) uterque captivus abductus,
procul à Bavaria exilium subiêrunt,
simul atque occasionem melioris
mentis & pœnitentiæ nacti sunt,
prout necessitas optimarum cogi-
tationum magistra & artifex esse
creditur, dum sapere homines eti-
am superbissimos docet, quos felix
ante fortuna sui nimios corrupe-
rat.

Subinde ad totam posteritatem
memorabilis omnino res accidit.
Erat Duci Henrico inter Tutelares
Sanctos etiam D. Maternus, quem
pœcipua Religione colebat, & car-
ceris sui Patronum multis precibus
advocabat, ut ejus auxilio charam
libertatē, turbis nuper amissam re-
cuperaret. Néque preces fuêre ir-
ritæ :

*Apparitio
S. Materni
Episcopi, &
Miraculum.*

ritæ: Nam haud multò post S. Ma-
ternus secundum quietem Henrico
assistere visus est, expressis verbo
monens, ut, si ipse, & Præsul Abra-
hamus, ceterique vinculis liber-
esse cuperent, sequentia puncta fa-
ctè jurarent, & adpromitterent
Primò Eberspergam supplices acce-
derent, & ad D. Stephani Proto-
martyris, aram suas (D. Materni)
Reliquias aræ illi inditas religiosè
venerarentur: Secundò fractan-
cum Udalrico Comite amicitiam
sarcirent, & pacem componerent.
Tertò negatam tanto tempore
Templi Eberspergensis Consecratio-
nem Abrahamus Antistes acturum
promoveret; his, non aliis condi-
tionibus ipsos libertate potituros
Hæc Maternus: néque in vanum
Dicta Sancti coronavit eventus: am-
bo quippe custodiâ præter spem so-
luti rectà Eberspergam concessere,
ibidemque ad aram prostrati fidem
D. Materno liberarunt, licet post
minio

*Liberatio
Captivorum
Principum
mirabilis.*

miniò recrudescantibus, ut fit, malè
obductis cicatricibus, & odio in
speciem duntaxat emendato, rursus
Ottonem veriti ambo ad Carinthios
profugerint. Abrahamus nihilo-
minùs loci Ordinarius, ut vocant,
extemplò Udalrico Comiti copiam
fecit, advocandi, unde vellet, Epi-
scopum, qui sacris ritibus Ebersper-
gensem Ecclesiam dedicaret. Ac-
ceptâ potestate lætus Udalricus pri-
marios viros Salisburgum ablegavit,
qui Fridericum ejus loci Archi-
episcopum, quantâ possent, vene-
ratione convenirent, suòque no-
mine rogarent, ut Ecclesiam miris
jam celebrem, sed necdum solen-
niter Sacram dedicare ex more di-
gnaretur. Adfuit in tempore ipse
Archiepiscopus Fridericus, &
templum magnâ omnium gratula-
tione in honorem SS. Trinitatis,
sub tutela S. Sebastiani Martyris,
tanquam Patroni Primarii solenni-
ter consecravit XIII, Calendas Fe-
bruarii,

Consecratio
Templi Eber-
spergensis.

142 *Richardis Visio. Mortis ejus Significatio*
bruarii, ipso D. Sebastiani pervigilio, quam deinde Sponsam suam
ceum jam ornatam Viro suo, Udalricus Comes Religiosissimus non
continuam dote ornare non dubitavit, attribuitis eidem pluribus prediis,
silvis & pascuis, ne quidem magnificentiam Divini cultus effectus
esset: quod solent liberales mentes dum in terra manum utiliter per-
tiosam Superis porrigunt, ut eadem ab ijs recipiant.

§. IV.

**RICHARDIS UDALRICO
CONJUGIS MIRA VISIO
MORTIS EIDEM IMMINENTIS
FACTA SIGNIFICATIO. FUNDATA
AB EA ELEEMOSYNA PERPETUA.
MORS SANCTE
OBITA.**

Dixi supra, in Richarde opor-
tuitam Udalrico Conjugem cognovisse,
tigit, hoc est, parem pari, virtutem
talem, qualem in muliere forti Sa-

lomon vivis coloribus describit,
pretiosum Viri Cimelium. Vitâ
multis annis sanctissimè actâ, sen-
tiebat Richardis, nescio quo inter-
no monitore, perquam diserto,
paulò post se morituram: quare as-
siduò maritum rogitabat, vellet ob-
rem magni momenti Eberspergam
secum concedere: Inhofii quippe,
unâ suarum Arcium, tunc residebat
Udalricus. Causam profectionis
cum ex Uxore requireret Comes,
aliam ex Richarde eliciebat nul-
lam, quam actu ipso visurum, quam
æqua ipsa peteret, & quam justa ex
causa: Nolebat enim verecunda
virtus sensa divinitùs intellecta cla-
ro sermone ante tempus promere,
ne vel periculum alicujus gloriolæ
esset, vel intempestivo mortis nun-
tio maritum aliquo mœrore affice-
ret. Utrûmque prudenter. Ac-
quievit Udalricus Conjugi: domi-
cilium transtulit, cum Richarde
Eberspergam rediit.

K

Por.

*Apparitio
B. Virginis
mira.*

Porro Visio lectissimæ Matronæ
quam è Cælo accepit, talis era
Die quadam in solario æstivo præ
cul ab arbitris agebat Richardis m
ditabunda nonnihil & subtrist
cùm repentè videt sibi Virginē
stare pulcherrimā, niveis induc
perculit initio, ut fieri solet, no
nihil repentina imago attonitan
mox venustate suā rapuit. Tū
tūm animi non erat femine, &
prior alloqueretur hæctenus m
visam, & ignotam Virginem. Co
tavit istius Majestas, illius rever
tia; Cùm Virgo prior exorsa e
&, quid agis hîc, inquiebat, cha
Richardis? cur solam & tristem
isthîc invenio? non decet te h
color & animi habitus, utpote qu
causam mœrendi non habes; læ
quin potiùs animo esto; nam
consolatum huc veni; ne por
dubita, filia mea, fausta tibi de Cal
nuntia adsum; paulò post mecum
eris; itineri te para; Satis vixisti
cor

convasa; de cetero nihil tibi jam
deest, præter Coronam virtutibus
tuis debitam, quàm propediem ob
præclara in S. Sebastianum, & D. Be-
nedictum merita recipies. His di-
ctis Virgo disparuit, relicta quadam
in animo Richardis cælesti ambro-
siâ.

Ab eo tempore tota oculis &
manibus in Cælum ferebatur Ri-
chardis, visionem verò nemini al-
teri, quàm Patri à Confessionibus
& duabus intimis è gynæceo fami-
liaribus recensebat, quia favores
cælestes, ceu thesaurum quempi-
am, clàm habere & abscondere, si
non necessarium, certè consultum
reputabat. Subinde verò ad opera
Misericordiæ versa (uti tota erat ad
Charitatem proximi facta) immi-
nentem agonem suum conspicuis
virtutibus amplius exornare non
desistebat, cum sciret, magnum
esse quæstum pietatis. Quare ad
supremas curas suas homines ma-

ximè pauperes & calamitosos per
 tinere rata, de mariti consensu, qu
 & ipse spontè munificus in simili
 ultro ferebatur, instrumentum ali
 quod erigi curavit, quo sanciebat,
 statim à morte sua, & deinceps an
 nis singulis fundatione perpetua
 Eberspergensium Bonorum posses
 soribus, quicunque lapsu tempo
 rum ij fuerint, larga eleemosyna
 pauperes erogaretur. Porro statu
 hujus inviolabilis lex & ordo h
 erat: Sex modij farris circa festum
 S. Georgii pinfuntor; ex ijs ob
 longi panes, ad modum rhombi
 quàm possint plurimi, conficiunt
 tor: tum unus & alter porcus,
 ita visum fuerit, mactator, &
 frustra conciditor: plures ovorum
 centuriæ coquantur: ex ijs paup
 res, suam quisque portionem, ac
 cipiunt. Hæc tabulis consignata
 largitio durat Eberspergæ in hodie
 ernam usque diem, sanctèque eti
 annum observatur, nisi quod suill
 caru

Fundatio
Annua
Eleemosyna,

caro iustis ex causis abrogata omit-
tatur, partim quia pia fundatrix eam
liberam ut plurimum reliquerit ;
partim quia cum tempore apud cre-
dulum vulgus superstitioni quidam
usus intervênere : nam modicum
carnis illius frustillum , ceu prodi-
giosa quædam materia , quasi nescio
quam virtutem & medicinam con-
tra febres, aliósque pecorum homi-
nûmque morbos contineret , ma-
gno quandóque pretio passim in
remotiores etiam partes divende-
batur. Hæc nundinatio & abusus
ut tolleretur , portio illa carniûm
ampliore panum , ovorûmque nu-
mero ritè compensata est. Ante-
quam autem hæc eleemosyna di-
stribuatur , è cathedris anteceden-
ter promulgatur , & quicquid ege-
nis dividitur, consueto Ecclesiæ ritu
â Sacerdote benedicitur. Accur-
rit subinde ingens pauperum agmẽ,
ut duo quandóque millia numeren-
tur , & quod excurrit.

K 3 vidè

Mors sancta
Richardii
Conjugis
Vdalrici.

vidè constitutis pia mulier in mor-
incidit, quem ipsa non minore an-
mi lætitiâ excepit, quàm robu-
patientiam tulit. Atque hæc
causa fuit Eberspergensis itineris
quod tantis precibus urgebat, ut
ter Religiosorum hominum be-
chia & hortamenta ex hac vita
cederet paratior, moreretur se-
rior. Ita Sacris omnibus ritibus
æternitatem munita, in Cælesti
quò suaviter invitata erat, abiit
Calendas Maij Año Christi M.XI.
Elata est inter gemitus & suspi-
pauperum, qui uti matrem plange-
bant, honorificè condita in mea
Nave, ut vocant, seu umbilico
eclesie Eberspergensis, ubi etiam
num Sepulcrum ejus & Maria
superinducto magnifico ex cal-
marmore Mausoleo visitur, cui
descriptionem infra suo loco dab-
mus.

Quàm pretiosa autem in consp-
ctu DEI pietissimæ Principis mo-
fu

fuert, multa suadent argumenta:
vita in primis virtutum plena, mitis
in pauperes animus & liberalis, ma-
nifesta DEI parentis visio & ad Cæ-
lum humanissima invitatio, præ-
gustus quidam felicitis immortalita-
tis à viva etiamnum acceptus, he-
roica morbi toleratio, præparatio
ad mortem sanctissima, horæ su-
premæ prænotio, mors ipsa inter
divina solatia pacatissimè obita.
Nobis hoc loco sufficiat, ipsam, &
udalricum pientissimum Conjugē,
ambos à Matthæo Radero *in Bavar.*
Pia, quæ Sanctis proxima est, inter
Bojariæ lumina & lucidas stellas in
Provinciæ illius Firmamento col-
locari. Nos ad udalricum
revertamur.

§. V.

RELIQUA VITA UDAL-
RICI COMITIS REVELATI
EIDEM FACTA DE STEMMATI
SUI NON DIU SUPERFUTURO
EIUS SUPREMA ADHORTATIO
AD FILIOS ET CONSANGUINEOS
HABITA. DATA SUPREMA MO-
NITA. MORS PIA.

Progenuit Udalricus ex Be-
charde Conjuge sua liberos sex
filios duos Adalberonem III. &
Eberhardum II. filias quatuor, quarum
nomina cum fastis non laetis
sint prodita, consulto omittimus.
Hæc numerosa licet proles & tantum
patre digna cum gaudio esse debu-
isset, fuit potiùs dolori, non quod
degener, sed quòd non futura es-
set diuturna: præsenferat enim vir
bonus interno quodam instinctu
dein etiam virorum sanctorum præ-
monitione, de qua supra facta est
mentio, totam masculam lineam

*Revelatio de
extinctione
Stemmi & li-
nea Sem-
prensio.*

diu superfuit: Supr. ad filios monita. 151

non multò post interituram, nec
gentis suæ lampadem diu posthac
mundo arsuram. Idipsum vix non
oculis intuebatur: nam, quam Ad-
álbero III. natu major Conjugem
duxerat Richlindem, seu Richil-
dem, sterilis erat, Eberhardi verò
secundò geniti proles, quam ex
Adelhaide, nobilissimâ Saxone ge-
nuerat, tres filij omnes in tenera
ætate & adolescentia ante diem fa-
tis concesserunt, nec spes erat al-
terius prolis. Hæc optimo parenti
ingens animi spina erat, quam ta-
men plenus magnarum cogitatio-
num DEO acceptam tulit, suisq; pec-
catis imputavit. Adeò totus ex DEI
voluntate pendeat, ut etiam totam
Semptensium stirpem ei cæsam vel-
let, perinde uti Abraham suum Isaa-
cum tenerè licet adamatam, & uni-
cè charum.

Memorant vetustæ tabulæ no-
stræ, mortuâ Uxore Richarde, Udal-
ricum usque adeò mundo, per se
K 5 insul.

*Udalricus
pium pro-
positum.*

infulso & insipido, exitisse saturum
ut secum statuerit, totum se De
tradere, pecuniam omnem in pa
peres distribuere & sacris domici
addicere, nec non exemplo Hade
mundæ Sororis suæ religiosissim
peregrè in Palæstinam proficisc
ibique reliquam vitam obsequ
pauperum totam quantam imper
dere, imò mancipare. Et re ve
tam arduum consilium executio
mandaturus fuerat, nisi ab Alde
gêro celebris Sanctitatis Viro & alio
DEI nomine, aliter fuisset infla
ctus. Egit tamen quod potuit: nam
à morte Conjugis severâ lege no
modò omni ciborum & potûs le
titiâ, verùm etiam ipsis carnibus
sibi interdixit; venationibus por
& aucupis (honestissimis Nobili
um excursionibus) ceterisq; mun
exultantis lætitiis prorsus abstinent
nonnisi cælestibus bonis totâ tem
altioribus eximiè affici visus. Unde
néque oculo sinistro, quo gravitate
labo

diu superstit: Supr. ad filios monita. 159

laborabat, medicinam ullam, aut
levamen adhibere volebat, cum
Apostolo dictitans, tunc se, cum in-
firmaretur, potentem esse; hinc se
uri & secari malle, modo ibi felix
aliquando evadat; hinc ærumnarum
vallem ac sentinam, ibi gaudiorum
Patriam fore; eò se unice anhelare,
cetera flocci sibi esse, tanquam vo-
latica & evanida.

Talium vir desideriorum cum
esset Udalricus, ea tamen magis
magisque velut accedente peri-
to vento, & forti halitu inflamata
sunt Guntheri viri sancti, & quarti,
uti dictum est, PP. Canonorum
D. Augustini hinc loci Præpositi, pio
secretoque colloquio. Is ex sua
Eremo DEI jussu, ut fas est credere,
nonnihil digressus Udalricum adiit,
& quæ DEI voluntas esset, difer-
tissimè docuit, inprimis futurum,
ut non post multos años Stirps tota
Semptensium terris subducatur, ex-
inde Bona familiæ post Adalberô-
nis

nis è vita discessum in alienas & rapaces manus deventura, prædia & Arces fædè laceratum & distractum iri; proinde maturè prospiceret, & testamento caveret Udalricus, & quid DEO & D. Sebastiano loci heredi periret. Hæc ille, Gratum habuit Viri sancti consilium Udalrici & DEUM ex eo locutum ratus, quod erat in Superos Religione, nihil omnino eorum prætermittere festuit, quæ plùs, quàm humano consilio suggererentur.

Subindè cùm ætate provectus, vix non decrepiti Senis valetudo multis asperis erudita, in dies deterior fieret, convocatis filiis & cognatis, natu maximo Adalberoni Eberspergense Castrum, omnem reliquam Semptæ ditionem tradidit, eâ tamen lege & conditione, ut, casu quo ipse, & Vxores, ceterique fratres absque prole decederent, tota amplissima hereditas Deo inprimis & S. Sebastiano in suam cederet.

deret. Oratio porrò optimi patris
suos ultimùm alloquentis hæc erat:
Advocavi ad me, inquiebat, vos
chara viscera mea, filios meos, &
filias, cognatos & consanguineos,
quos animo meo fero intimos, ut
patris vestri ultimam voluntatem
intelligatis, dum licet, & tempus
est: Scitis, quâ ætate sim, in qua
precarium & omnium horarum spi-
ritum ducimus, quotquot senes su-
mus: Octogenarius propè sum, &
in eo articulo jam versor, in quo
rerum omnium humilium ac ter-
renarum non tantùm tædio, verùm
etiam supinâ nausêa laboro: ea
siquidem tempora ingruere video,
in quibus nec vivere delectat, nec
prodest: ingemui equidem hæcte-
nus, uti ipsi scitis, sæpe sæpiùs ex eo
capite, quòd nullam mihi ex vobis
stabilem prolem & stirpis propa-
gationem, ac seros nepotes polli-
ceri possem, & ob id ardentibus
votis & precibus DEO, & Divo Se-
bastia-

*Ultima
Udalrici ad
filios Oratio,
& allocutio*

bastiano meo supplicavi multoties
 at nunc iisdem immortales gratias
 ago, agamque deinceps, quod non
 sum auditus: revoco habitam an-
 tichac sententiam meam & damna-
 nam, uti video, bene nobis & sa-
 milix nostræ Superi volunt: tem-
 pora enim in peius eunt; Succu-
 dunt, uti ipsimet cernitis, antiqui-
 candori nostro quæsitæ & ingenio-
 fraudes, strophæ, & fallaciæ, quæ
 causa sunt; ut vel ignominiosè
 vere, vel injustè agere quemvis
 ferè sit necesse: moribus seculi
 non majorum nostrorum regimini
 dilatamus passim nomen nostrum
 per fas & nefas, augemus popu-
 lum, gentem & opes nostras,
 non propterea magnificamus læ-
 tiam; Regulis mundi vivimus, et
 ad rationes æternas nostra compo-
 nimus: hæc ingentia damna
 movent, ut posteritate carere, quam
 vitiosâ gaudere malim: quamvis
 Romani Principes, rerum potius

imperârunt, in reverentia leges
fuere; omnia sanctè, omnia mo-
deratè gerebantur; Nemini impu-
nè licebat esse improbo; Regno à
Romanis ad nos translato, Sigeber-
tus & Theodoricus, & postea Caro-
lus jura dictare cœperunt, quæ si
Nobilium aliquis, aut illustrium
nôsse, aut discere neglexisset, sum-
mo id illi probro & dedecori fuisset
apud omnes, nunc magistris illis
extinctis, dum non est, qui requi-
rat, sua unicuique lex propria opi-
nio evasit; idque vitio educationis
& parentum maximè culpâ accidit,
qui filios suos non ad scholas Justi-
tiæ mittunt, sed legum rudes ma-
gis ad mundi placita, quàm DEI ti-
morem assuefaciunt, magis ad lu-
xum & pompam, quàm avitam me-
diocritatem formant, ad dolos po-
tius & versutias, quàm ingenuam
simplicitatem, magis ad inertiam
& putre otium, quàm industriam
& honestas artes manuducunt;
undè

unde continget paulò post, ut in
valescentibus perditissimis mor-
bus, & spissâ rerum ignorantia ve-
raque Justitiâ (legitimâ Regni
dominâ & Præsîde) Provinciam
postliminiò exactâ, & in exilium
relegatâ, successura sit crudelitas
oppressiones pauperum, violentæ
pecuniarum emunctiones, versurae
& calumniæ, ac id genus mala ser-
centa: Hæc justo Deo magis que-
ror, quàm hominibus, in quibus
exiguam spem colloco, remedia ve-
rò ut plurimum sera, & infra san-
tatem esse reor; quæ cum omnia
clare prævideam, fili mi Adalberto
monitum te & meo imprimis exem-
plo, & tuâ quoque utilitate cupio,
ut vitam tuam ijs regulis instituis
atq; perficias, quarum te nunquam
pænitere possit ac debeat, ad quæ
plurimum tibi proderit, ut tuis con-
tentus aliena non appetas, & virtutem
magis, quàm pompâ, aut ostenta-
tione mundo innotescere velis.

*Ultima
Udalrici
monita.*

Néque enim opes præcisè ad spectaculum tibi datæ sunt, sed potiùs, ut exemplo Majorum tuorum ad ornandam Religionem, & publicam utilitatem eas conferas; quo maximè sine tibi totum meum, majorumque meorum patrimonium ex hac hora configno, eâ tamen additâ voluntatis meæ declaratione, ut, si fortè te, tuosque, & totam familiâ absque prole defungi contigerit, hoc nostrum, quod in Borgia habemus, peculium, ad DEUM potiùs, à quo accepimus, tanquam ad fontem, redeat, quàm in alienas manus perveniat: Sic volo, sic opto, néque te, fili, tam æquis postulatis refragaturum spero: huic paternæ voluntati ubi subscripseris, non erit, quod me porro in hac vita moretur; hæc summa votorum meorum est, quibus nihil adjectum, nihil demptum volo: claudam exinde libenter oculos meos in mortem, & cum Sancto illo sene

L di.

dicam : Nunc dimittis servum tuum in pace ! de reliquo post mortem , quæ diu abesse non potest commendo animam meam precibus tuis ; Corpus verò hoc lutem matri suæ , hoc est , terræ , de qua sumptum est , reddas , velim ; iuxta Richardem meam me sepeliamus idem qui in vita thorus noster fuerit post mortem tumulus esto , quod superest , filii & cognati mei , Deum semper amate super omnia presertim , pacem inter vos colite ; ne quaeso , Regi vestro unquam rebelletis , sed , quam debetis ipsi obedientiam , & fidelitatem præstetis nec tamen propterea familiaritate nimiam eum faciliè ad domos vestras Arces & Prædia invitetis , nisi honorem , opes , & gloriam male perdere , aut certè de illis periclitari velitis : modestiam denique & pietatem in omnibus vestris adhibeat istis enim duobus momentis omnia potestas consistit ; modestiam quæ

jam
dem

diu superfut: Supr. ad filios monita, 161

dem, ne in homines insurgat; pietate verò, ne DEUM offendat. Cur hæc loquar, scio, quorum omnium post mortem meam sæpiùs vos memores fuisse iuvabit; valete.

Hæc erant Udalrici monita, post quæ Cælo in dies maturior, senio confectus & lecto semper affixus diem supremum obiit octogennarius, sacris Ecclesiæ subsidiis munitus, piissimèque inter Religiosorum amplexus extinctus, quinto Idus Maij Anno Christi M. XXIX. Heros sanè non uno elogio dignus, vitæ suæ Sanctitate, fortitudine bellicâ, & Religione meritis, qui in omnium deinceps ætatum memoria vivat, atque perennet, quem natura immortalem in terris esse non siverat. Corpus ejus in templo S. Sebastiani ad Richardem Conjugem, uti pet erat, appositum, ac honorifico tumulo illatum est.

Erat Udalricus, ut hæc quoque jam dictis addam, Vir simplex & re-

L 2

ctus,

*Sancta Mora
Udalrici Co-
mitis.*

*Udalrici
Elogium.*

ctus, antiqui moris, nullis seculi fu-
cis, aut dolis tinctus, æqui amanti-
simus, Pater Patriæ, miles bello invi-
ctus, id, quod pluribus præliis pro
Rege feliciter gestis ostendere
Utriusque fortunæ artifex prospere
non efferebatur, adversis non
deiciebatur: In omnibus Deum
sibi statuerat ante oculos, in quem
tanquam exemplar, intueretur, et
quo ipsi Regula agendorum nascere-
batur facta ad principia cælestium
luminum, & ingens quædam fidei
cæca firmis radicibus in Cælum fixa.
Humanitate in omnes admirabili
usus nemini se negabat, quin potius
obsequiis, & communi quadam
charitate affluebat, seu amicitia, seu
necessitas Virum posceret: Adve-
rsarios suos patientiâ magis, quam
ostentatione virium fregit, quod
sanè poterat, cum miles esset, gra-
tus, Virum patientem potior
censeri expugnatore Urbium; in
quo quidem minimè timidum
ostendit

ostendit, sed magnanimum, dum humanum quidem reputavit, pati invidiam & calumniam, vincere verò, divinum. Prudentia porrò ipsum manucebat in omnibus, ne quid vel aggrederetur sine mentis senatu, vel temerè exequeretur; nihilque antiquius ipsi fuit, quàm amore & benevolentia subditis se approbare, non fastu, aut metu, qui malus officii custos habetur. Divini honoris provehendi studiosissimus omnia cetera huic uni puncto posthabebat, quò omnes opes suas & totum liberalitatis apparatus referebat, ut decorem Domùs DEI & sanctissimum Religionis nomen, ubi ubi posset, amplificaret; unde primus Sacri & Inclyti Ordinis D. Benedicti introductor & Fundator Eberspergæ esse meruit: quem adeò defæcarum, sanumque de cælestibus gustum non aliunde traxit, quàm ex rerum fluxarum assidua meditatione; dignus proin,

L 3 quem

164 *Vdal. Cō. Vita. Revel. de ejus Stem. Cō.*
quem Cælum miris quibusdam ju-
varet, & claris etiam quandoque
signis adesset.

Supremus morbus, ceu Lydia
virtutis lapis, virum probavit. In-
cui inter exhausti corporis dolores
& senectutis molestias divinæ vo-
luntatis victima, DEO tam ple-
consignatus, ut, si populo suo fore
adhuc necessarius, néque vivere
erubesceret ad exemplum cetero-
rum, neque mori formidaret
conscientiæ testimonium. qualem
etiam mors invênit, & ad præmi-
magnæ virtutis ex hoc mundo avo-
cavit, placidissimóque somno
extinxit, ut supra dictum
est.

§. VI.

ADALBERO II. FRATER
UDALRICI EBERSPERGENSIS,
MONASTERII KUEBACENSIS AD
BARUM FLUVIUM FUNDATOR.
UDALSCALCUS ALTER FRATER,
EIUSDEM RESTAU-
RATOR.

Habet generosus Sanguis ple-
rúmque aliquid de Firma-
mento sibi nativum, ut, quemad-
modùm illud innumeris stellis scin-
tillat, ita iste pluribus Illustribus
Heroibus fulgeat. Quandóque in-
tegra familia tota quanta bona &
pura est, nullâ generis sui maculâ
infuscata. Talis huc úsque Sem-
prensium Comitum fuit, speciali
Numinis ut ita dicam, Privilegio
úsque adeò felix, ut nullum infamem
recenseret, aut generis sui
probrum. Omnes pii, plerique
etiam in DEUM liberales, & inte-
grorum Cœnobiorum fundatores

*Laus Sem-
prensium.
Comitum.*

L 4 exti-

exitere, quorum in numero tan
 nostræ tabulæ, quàm præclari Hist
 rici Wigulæus, Hundius, Gewold
 & Brunnerus collocant gemin
 fratres Adalberonem, seu Alber
 nem II & Udalscalcum, opum se
 rum sanctè prodigos.

*Kuebachii
 Fundatores.*

Jacet haud procul Baro fluvio
 Aicham inter, & Schrobenhulsa
 Urbes Baviaræ ferè medium Kie
 bachium, vicus inter Bojos no
 ignobilis. Hic loco peramcent
 Adalbero Comes Monasteriũ con
 struxit in honorem S. Magni, u
 ait Gewoldus *in aucta Metropoli W
 gulei Hundii Tomo 2. fol. 247.* in eo
 que Sacratas Deo Virgines sub Re
 gula S. Benedicti & Scholasticæ con
 stituit, ratus, Semprense Aurum
 nuspiam meliùs splendere, quam
 templis, nullibi divitias rectius col
 locari quàm in Sacris Religioforu
 ædibus divino cultui destinatis, i
 quibus vita à mortalibus ducitur
 supra mortales, Angelis proxima

in summa corporis castimonia, & animi supra res terrenas eminentia. Extat Henrici Regis diploma Confirmationis dicti Monasterii datum signatumque Reginoburgi VI. Calend. Julii Anno M. XI. quo gratiæ & Privilegia Adalberoni Comiti, ipsique Monasterio juxta Regulam D. Benedicti facta continentur.

Porro Adalbero Comes (qui tunc Germaniæ Principum laudabilis ardor erat Terram sanctam invifendi) cum & ipse sacro magnete tractus eò trajecisset, inde postmodum re-
dux in itinere morte occupatus fatis concessit, quasi Legatione Salutis ritè peractâ. Eo fatali nuntio accepto Alberadis Comitissa Adalberonis Conjux repentino, ut fit, mœrore perculsa & ipsa obiit. Superstes verò optimorum parentum filia unica Wilibirgis, seu Wilburgis appellata, Sponsum Christum secuta in eodem Monasterio, nuntio seculo remisso, monialem induit, &

Mors Adalberonis.

L 5 sub.

168 Adalb. II. Monast. Kiebas. Fundat.
subinde in Abbatissam electa
tam Religiosissimè claudit, hono-
fico cum Matre Mausolæo condit
quod antiqui carminis rudem, pre-
ea ferebant tempora, inscriptione
exhibet.

*Incendium
Monasterij.*

Interea verò cùm Adálbero
Palæstina ageret, dictum Monast-
rium incendio correptum confes-
in cineres, quod Udalscalcus Ad-
berônis frater à præcellis cog-
tionibus nec ipse degener, ex-
sto suo attollere, pulchrum ac fir-
ternum ratus, postmodùm cum
Uxore sua Wittelspachia sumptibus
suis restauravit. quo Anno ve-
Udalscalcus cum sua in vivis
desierit, monumentis nostris con-
signatum non reperio, unâque
ctorem ad citatum Gewoldum
mitto, qui Bruschium hallucin-
tum, scitè ostendit, & Sempræ-
mitibus loci foundationem
asserit.